

ZÁSADY ETICKY A SOCIÁLNĚ ZODPOVĚDNÉHO INVESTOVÁNÍ V CÍRKVÍ PŘIJATÉ ČESKOU BISKUPSKOU KONFERENCÍ

- *Kaz 11,1*: Pouštěj svůj chléb po vodě, po mnoha dnech se s ním shledáš.
- *L 12,33–34*: Udělejte si měšce, které se neopotřebují, nevyčerpatelný poklad v nebesích, kam se nedostane zloděj a kde neničí mol. Vždyť kde je váš poklad, tam bude také vaše srdce.
- *1Petr 4,10*: Prokazujte si navzájem služby, každý podle darů, jichž se mu dostalo, jako dobří správcové té rozmanité milosti Boží.

- sv. Pavel VI., *Populorum progressio*, 14: „Rozvoj, o kterém mluvíme, se neomezuje na pouhý hospodářský růst. Aby byl opravdový, musí být všestranný, to jest musí vést k rozvoji celého člověka a celého lidstva.“ Podobně František, *Laudato si*, 194

Církev pro své náboženské poslání potřebuje rozumný výnos z investic a má povinnost odpovědně spravovat dary, jež jí byli svěřeny ke službě druhým. Specifické spojení duchovních a hospodářských úkolů v případě církve přitom vyžaduje zřetelnou formulaci principů, které mají vést církevní subjekty při investicích a souvisejících aktivitách. Předkládané principy, postupy a pravidla jsou určena všem diecézím, farnostem, společnostem zasvěceného života a dalším společenstvím a subjektům církve, které spravují majetek a chtějí jej využívat k obecnému dobru a spáse duší.

OBECNÉ PRINCIPY

1. Ochrana lidského života
2. Ochrana lidské důstojnosti
3. Péče o obecné dobro
4. Úsilí o ekonomickou spravedlnost
5. Ochrana společného domova

Tyto principy by měly určovat investiční činnost církve – aktivity, jež jsou s nimi v rozporu, nesmí být pro církev zdrojem výnosu. Konkrétně to znamená, že by církevní subjekty neměly investovat do společností a fondů, které získávají výraznou část výnosu z neetických aktivit.

Toto platí i při vědomí problémů na dnešním trhu, kdy zvyšující se komplexita trhu a propojenost podnikatelských vztahů velmi znesnadňuje predikovat konečné důsledky konkrétní investice. Důležitým doplňkem zásad jsou proto ctnost praktické rozumnosti a s ní spojená opatrnost: v případě nejistoty je lépe investici nerealizovat či – v příp. již uskutečněné investice – deinvestovat. Taková opatrnost se zvláště týká rizikových oblastí, v nichž je spojení s morálně problematickými jednáními pravděpodobné.

ZÁSADY INVESTOVÁNÍ

1. Odpovědné finanční hospodaření se svěřenými zdroji vyžaduje usilovat o *rozumný* výnos z investic. *Rozumný* zde znamená přiměřený situaci na trhu a zajišťující přinejmenším

možnost uchování dosavadního rozsahu činnosti. To vyžaduje praktickou rozumnost ve věci možného rizika.

2. Etické a sociálně odpovědné investování nesmí být v rozporu s naukou katolické církve. Je třeba rozumně uplatňovat nauku a tradiční principy kooperace a tolerance, stejně jako tradiční povinnost nedávat pohoršení.

3. Při investicích je třeba se důsledně vyhýbat střetu zájmů. Nikdo, kdo rozhoduje nebo má podíl na rozhodování o církevních investicích, z toho nesmí mít osobní prospěch. Ve střetu zájmů se může ocitnout například v důsledku práce pro jiný subjekt (v pozici zaměstnance, konzultanta, v jiné funkci), vlastní podnikatelské činnosti nebo vlastnické účasti v jiných podnicích. Tato zásada se vztahuje na něho osobně i jemu blízké osoby. Případný střet zájmů třeba řešit předem s nadřízeným pracovníkem, a to tak, aby v každém konkrétním případě bylo navrženo takové řešení, aby byla osoba ve střetu zájmů vyloučena z rozhodování ve věci.

4. Nutným předpokladem etické investice je znalost konečného a reálného majitele investičních partnerů. Není možné investovat do společností s nejasnou či morálně problematickou majetkovou strukturou.

INVESTIČNÍ STRATEGIE

1. Neškodit

– neinvestovat do společností, jejichž činnost je v rozporu se zde deklarovanými principy
– v případě možného pohoršení divestovat z problematických společností (za dodržení zásady praktické rozumnosti)

2. Podpořit pozitivní změnu

– jako investor ovlivňovat korporátní kulturu, strategii a způsob rozhodování ve společnostech (dialog s managementem, hlasování na akcionářských shromážděních – nehlasovat znamená stvrzovat *status quo*)

3. Přispívat k obecnému dobru

– podporovat etické postupy, zásady a hodnoty ve vlastních firmách

DOPORUČENÁ PRAVIDLA A POSTUPY

(Jednotlivé oblasti se obvykle prolínají, a při postupu v konkrétních situacích je proto třeba je vnímat jako celek.)

1. Ochrana lidského života

a) Potrat, euthanasie a asistovaná sebevražda

1.1

Neinvestovat do společností, jejichž aktivity zahrnují přímou účast či podporu těchto praktik (např. výrobu používaných materiálů).

b) Umělé oplodnění

1.2

Neinvestovat do společností, které užívají umělé oplodnění pro asistovanou reprodukci nebo další výzkum.

c) Výzkum kmenových buněk a výzkum plodové tkáně

1.3

Neinvestovat do společností, které se věnují vědeckému výzkumu lidského plodu či zárodku, které ústí v jejich zničení, nebo které užívají tkáň získanou z potratů.

d) Klonování lidí

1.4

Neinvestovat do společností, které se věnují vědeckému výzkumu klonování lidských bytostí nebo na základě takového výzkumu produkují výrobky a služby.

2. Ochrana lidské důstojnosti

a) Lidská a sociální práva

2.1

Neinvestovat do společností, jejichž činnost trvale porušuje lidská práva (chápaná podle sociální nauky církve), nenabízejí slušné pracovní podmínky a spravedlivé mzdy.

b) Pornografie a sexuální vykořisťování

2.2

Neinvestovat do společností, jejichž činnost spočívá v úsilí o vzbuzení sexuálního vzrušení produkcí sexuálně explicitního materiálu.

c) Lidská osoba

2.3

Neinvestovat do společností, které se podílejí na činnostech, ať už chirurgických či chemoterapeutických, jejichž cílem je změna pohlaví či zadržování nástupu puberty.

d) Manželství, sexuální integrita, rodina

2.4

Neinvestovat do společností, které aktivně podporují rozvolnění a rozvrat obrazu manželství a rodiny podle přirozeného zákona a nauky církve.

e) Antikoncepce

2.5

Neinvestovat do společností, které vyrábějí umělou antikoncepci anebo u nichž antikoncepce tvoří významnou část výnosu.

3. Péče o obecné dobro

a) Omezení výroby zbraní

3.1

Neinvestovat do společností, které mají zisk z výroby a prodeje zbraní.

b) Návykové látky a jednání

3.2

Neinvestovat do společností, jejichž primárním cílem je zisk z hráčství, produkce tabákových výrobků a nelegálních narkotik.

4. Úsilí o ekonomickou spravedlnost

a) Slušná práce

4.1

Neinvestovat do společností, které využívají dětské práce, neposkytují bezpečné a slušné pracovní podmínky, spravedlivou mzdu a možnost souladu práce a soukromého života.

b) Dostupné bydlení

4.2

Neinvestovat do společností, které se podílejí na spekulaci s nemovitostmi, čímž znemožňují rozvoj dostupného a sociálního bydlení.

c) Exekuce

4.3

Neinvestovat do společností, které mají zisk z exekucí.

5. Ochrana společného domova

a) Klima

5.1

Neinvestovat do společností, jejichž obchodní model je v hrubém nesouladu s úsilím o snížení emisí skleníkových plynů a dalších škodlivin.

b) Biodiversita

5.2

Neinvestovat do společností, jejichž činnost způsobuje ztrátu biodiversity bez náležitých korekcí a náprav.

c) Voda a půda

5.3

Neinvestovat do společností, jejichž činnost přímo přispívá k vyčerpávání a znečišťování zásob vody a znehodnocování zemědělské a lesní půdy.